

ביאור בדרך אפשר

בתחילת פרשת השבוע נאמר:

1 אִשָּׁה כִּי תִזְרִיעַ וְיִלְדָה זָכָר¹, וְאָמְרוּ רַז"ל² בַּגִּמְרָא אִשָּׁה
 2 מִזְרַעַת תַּחֲלָה יוֹלְדֵת זָכָר, אִישׁ מִזְרִיעַ תַּחֲלָה יוֹלְדֵת נִקְבָּה,
 3 וּמֵבִיא אֲדָמוֹרִי הִזְקֵן (ב'לְקוּטֵי תוֹרָה' דְּבוּר־הַמִּתְחִיל
 4 בַּמֵּאֵר הַפּוֹתַח בַּפְּסוּק הַזֶּה)³
 5 דִּהְפְּלוֹסוֹפִים פָּרְשׁוּ, דִּהְטַעַם
 6 עַל זֶה שְׂאֵשֶׁה מִזְרַעַת תַּחֲלָה
 7 יוֹלְדֵת זָכָר הוּא כִּי כְּשֵׂאֵשֶׁה
 8 מִזְרַעַת תַּחֲלָה, טַפַּת הָאִישׁ
 9 בָּאָה בְּאַחְרוּנָה וְעֵלְאָה גְּבֵר'⁴
 10 והעליון גובר ולכן יולדת זכר, בדוגמת
 11 האישי. ואומר אדמו"ר הַזִּקֵּן
 12 שְׁפִירוּשָׁם שֶׁל הַפִּילוֹסוֹפִים הוּא
 13 דוֹחֵק גְּדוּל. וּמִפְּרֵשׁ אַדְמוֹרִי
 14 הוֹקֵן אֶת דְּבָרֵי חֲכִמֵינוּ ז"ל "אִשָּׁה
 15 מִזְרַעַת תַּחֲלָה יוֹלְדֵת זָכָר" כְּדַמוּכָח
 16 כְּפִי שֶׁמוֹכַח מִפְּשׁוּטוֹת הַלְשׁוֹן שֶׁל
 17 חֲכִמֵינוּ ז"ל "שְׁלִידַת הַזָּכָר בָּא
 18 מִזְרַעַת הָאִשָּׁה (וְלֹא מִזְרַעַת הַזָּרֵעַ
 19 הָאִישׁ בָּא לְבִסּוֹף) לֵאחֲרֵי שְׁקוּדִים
 20 לְכֵן 'אִשָּׁה מִזְרַעַת תַּחֲלָה, כְּפִי
 21 שְׂאוּמֵרִים הַפִּילוֹסוֹפִים).
 22 וַיֹּשֶׁבֶט לֹמְרֵי, דִּזְהָ שְׂמֵבִיא
 23 ב'לְקוּטֵי תוֹרָה' גַּם הַפִּירוּשׁ
 24 דִּלְיֵדַת הַזָּכָר הוּא מִטַּפַּת
 25 הָאִישׁ (הַבָּאָה בְּאַחְרוּנָה, כִּי
 26 'עֵלְאָה גְּבֵר') וַיִּתְּרָה מִזוֹ, שְׂמֵקְדִים פִּירוּשׁ זֶה לְפִירוּשׁ
 27 וְאִשָּׁה (בְּרוּחָנִיּוֹת) הֵם הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וַיִּכְנָס
 28 יִשְׂרָאֵל, דִּהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִקְרָא בְּשֵׁם 'אִישׁ',
 29 וַיִּכְנָס יִשְׂרָאֵל בְּשֵׁם 'אִשָּׁה'⁵. וַיִּדְוַע בְּעֵנִין
 30 אַתְּעוּרְוֹתָ-דִּלְעִילָא וְאַתְּעוּרְוֹתָ-דִּלְתַּמְּאָה⁶, שְׂכָבְלָה
 31 אַחַד מֵהֶם יֵשׁ מַעֲלָה. דִּהַמַּעֲלָה בְּאַתְּעוּרְוֹתָ-
 32 דִּלְתַּמְּאָה הִיא שְׂהַמְשַׁכָּה הַבָּאָה עַל-יְדָהּ הִיא
 33 מַפְנִימֵיּוֹת הָאוֹר⁷, וְהַמַּעֲלָה בְּאַתְּעוּרְוֹתָ-דִּלְעִילָא
 34 מַצְדַּע-עַצְמָהּ הִיא שְׂהַמְשַׁכָּה הִיא מִמְּקוֹם נַעֲלָה
 35 הַמִּשְׁמַעוֹת הַפְּנִימִית הַרוּחִיית שֶׁל
 36 הַרְבִּיִים) הֵם הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-
 37 הוּא וַיִּכְנָס יִשְׂרָאֵל,
 38 דִּהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִקְרָא

בס"ד. שבת פרשת תזריע,
ראש-חודש ניסן, ה'תשכ"ה*

39 בְּשֵׁם 'אִישׁ', וַיִּכְנָס יִשְׂרָאֵל הַבְּחִינָה הָעֲלִיּוּנָה בְּאֻלְמוֹת שֶׁמִּמֶּנּוּ נִמְשְׁכוּ
 40 נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל נִקְרָאוּ בְּשֵׁם 'אִשָּׁה'⁵. וַיִּדְוַע בְּעֵנִין אַתְּעוּרְוֹתָ-
 41 דִּלְעִילָא הַתְּעוּרוֹת מִלְּמַעְלָה, כְּאִשֵּׁר אָדָם מִתְּעוֹרֵר לְהִתְקַרֵּב לְאֻלְמוֹת
 42 כְּתוּצָה מִכֵּן שֶׁנִּמְשָׁךְ וְנִשְׁפַּע עֲלָיו אוֹר מִלְּמַעְלָה וְאַתְּעוּרְוֹתָ-דִּלְתַּמְּאָה⁶
 43 הַתְּעוּרוֹת מִלְּמַטָּה, כְּאִשֵּׁר אָדָם
 44 מִתְּעוֹרֵר לְהִתְקַרֵּב לְאֻלְמוֹת מִצִּדּוֹ,
 45 מִלְּמַטָּה, שְׂכָבְלָה אַחַד מֵהֶם הֵן
 46 ב'אַתְּעוּרְוֹתָ דִּלְתַּמְּאָה' וְהֵן ב'אַתְּעוּרְוֹתָ
 47 דִּלְעִילָא' יֵשׁ מַעֲלָה מִיּוֹחַרְתָּ לְעוֹמֵת
 48 הַשֵּׁנִי. דִּהַמַּעֲלָה וְהִיתְרוֹן
 49 בְּאַתְּעוּרְוֹתָ-דִּלְתַּמְּאָה לְעוֹמֵת
 50 'אַתְּעוּרְוֹתָ דִּלְעִילָא' הִיא
 51 שְׂהַמְשַׁכָּה מִלְּמַעְלָה לְמַטָּה
 52 וְהַתְּגִלוֹת הַבָּאָה עַל-יְדָהּ הִיא
 53 מַפְנִימֵיּוֹת הָאוֹר⁷, כִּי כְּאִשֵּׁר
 54 הַתְּעוּרוֹת הִיא מִלְּמַטָּה, מִצִּדּוֹ הָאָדָם,
 55 אוֹי הָאָדָם הַכֵּין וְהַכְּשִׁיר אֶת עַצְמוֹ
 56 לְקַבֵּל אֶת הָאוֹר מִלְּמַעְלָה הוּא כְּלִי
 57 רְאוּי לְקַלוֹט אֶת הָהָאָרָה וְהַמְשַׁכָּה
 58 מִלְּמַעְלָה כֵּן שֶׁתְּחַדְּרוּ וְתֵאֵר בּו
 59 בַּפְּנִימִיּוֹת, וְהַמַּעֲלָה
 60 בְּאַתְּעוּרְוֹתָ-דִּלְעִילָא מַצְדַּע-
 61 עַצְמָהּ לֹא מִצִּדּוֹ הָאוֹפֵן שֶׁבּוֹ הִיא
 62 נִקְלָטָה בְּאָדָם הִיא שְׂהַמְשַׁכָּה
 63 מִלְּמַעְלָה הִיא מִמְּקוֹם נַעֲלָה
 64 יוֹתֵר מֵאִשֵּׁר הַמְּקוֹם שֶׁמִּמֶּנּוּ נִמְשָׁךְ
 65 הָאוֹר ב'אַתְּעוּרְוֹתָ דִּלְתַּמְּאָה' כִּי הָאוֹר
 66 הַנִּמְשָׁךְ ב'אַתְּעוּרְוֹתָ דִּלְעִילָא' לֹא
 67 מוֹתָם לְאוֹפֵן הַתְּעוּרוֹת שֶׁל הָאָדָם
 68 וְלֹא מוּגְבַל בְּמִידַת הַחֲכִנָּה שֶׁל הָאָדָם
 69 לְקַלוֹט אוֹתוֹ וְלִכְּנֵן הוּא נִמְשָׁךְ מִמְּקוֹם
 70 נַעֲלָה כֵּל כֵּן שְׂאִין אַתְּעוּרְוֹתָ-
 71 דִּלְתַּמְּאָה מַגְעַת לְשָׁם (אֶלָּא
 72 שְׂהַמְשַׁכָּה מִשָּׁם הִיא
 73 מַבְחִינַת חִיצוֹנִיּוֹת וְלֹא אוֹר פְּנִימִי
 74 וְהוּא אוֹר 'מִקִּיף' שֶׁאֵינֶם מֵאִיר לְאָדָם
 75 אֲבָל לֹא חוֹדֵר בּוֹ בַּפְּנִימִיּוֹת).
 76 וַיֹּשֶׁבֶט לֹמְרֵי, שְׂמֵיחָה מְבוּאוֹר לְעִיל

(* המאמר הוגה ע"י כ"ק אדמו"ר שליט"א ויצא לאור בקונטרס ב' ניסן - תשמ"ט. 1) פרשתנו (תזריע) יב, ב. 2) נדה לא, סע"א. וש"נ. 3) ריש פרשתנו (יט, ג). 4) לכאורה הי' אפ"ל, דזה שמביא הפירוש הראשון הוא ע"ד שאמרו "למה מזכירין דברי היחיד בין המרובים לבטלן" (עדיות פ"א מ"ו). אבל, נוסף לזה שבדרושי חסידות (פנימיות התורה) אין זה רגיל כלל - הרי נקודת החילוק דשני הפירושים הוא, דלפירוש הפלוסופים, ענינו של הראשון הוא בכדי לתת חיזוק בהבא אחריו, ולפירוש אדה"ז המעלה הוא בהראשון עצמו. ונמצא, שממאמר זה גופא נשמסיק כפירוש השני שהמעלה היא בהראשון עצמו, מוכח, שהכוונה בזה שמביא פירוש הראשון (פירוש הפלוסופים) הוא לא בכדי (לבטלו ו)לחזק הפירוש שלאחריו, אלא מצד הענין והעילוי שבפירוש זה עצמו. 5) וראה גם לקו"ת פרשתנו (כ, א) ובכ"מ, דפירוש "אשה מזרעת תחלה" הוא שהאתערותא דלתתא היא לפני האתערותא דלעילא. 6) לקו"ת שה"ש כג, ד ואל"ך. 7) ראה גם לקו"ת פרשתנו כ, ב.